

Memo

Aan: Raadsleden en fractieassistenten

Cc: College

Van: R. Runneboom / T. Tomberg

Datum: 30 april 2014

Kenmerk: 14ini01070

Onderwerp: Behoeftes en verwachtingen van onze inwoners.

Inleiding

In verband met de zorgtaken die per 1 januari 2015 worden overgedragen aan de gemeenten, willen we inzicht krijgen in wat onze inwoners van de gemeente verwachten, zodat wij daarop beter kunnen anticiperen bij de herinrichting van het sociaal domein, inclusief het nieuwe welzijn.

Tweetal onderzoeken

Daartoe zijn onlangs een tweetal onderzoeken uitgevoerd, te weten:

- er is een enquête uitgezet onder in totaal 100 inwoners uit Varsseveld en de Vogelbuurt in Uift, daarvan zijn 9 vragenlijsten ingevuld retour gekomen;
- de welzijnswerkers hebben in totaal 55 interviews afgenomen bij willekeurige inwoners in onze gemeente.

Vragen die gesteld zijn:

- wat is voor onze inwoner belangrijk nu deze is aangewezen op zorg/hulp/ondersteuning?
- hoe moet volgens onze inwoner die zorg / hulp / ondersteuning er idealiter uit zien?
- wat heeft onze inwoner nodig om ervoor te zorgen dat hij/zij zo lang mogelijk zonder professionele zorg/hulp/ondersteuning kan leven in zijn/haar eigen woonomgeving
- zoals de zorg / hulp / ondersteuning nu geregeld / georganiseerd is: wat moet van onze inwoner blijven?
- zoals de zorg / hulp / ondersteuning nu georganiseerd is, wat wil onze inwoner anders hebben?
- als de inwoner kon bepalen hoe deze het geld voor zorg het beste in kon zetten, hoe zou hij/zij dit dan doen?

In de bijlage treft u de uitwerkingen aan van deze onderzoeken.

Wat valt op?

Veel inwoners zijn op de een of andere manier al op de hoogte van de decentralisaties, maar niet over de gevolgen die dit voor hen kan hebben. De toekomst is onduidelijk. De verwachtingen zijn gebaseerd op wat de mensen nu weten. Vaak is dat nog vanzelfsprekend een plek in het verzorgingshuis of verpleeghuis als het niet meer gaat. Er is een sterke verwachting dat hulp wordt geleverd door professionals of de gemeente. Het eigen netwerk (familie, burens, vrienden, vrijwilligers) komt op de tweede plaats. De huisarts wordt vaak als de belangrijkste centrale persoon voor de zorgvrager genoemd. Er wordt al erg veel mantelzorg verleend. Iedereen kent wel iemand die mantelzorg geeft/krijgt, maar de burens zijn vaak ook al oud! Er wordt veel aan zelfzorg gedaan, bijv door het gebruik van internet. Verder valt op dat mensen zich niet zo druk maken over de eigen zorgbehoefte: "Dat zien we dan wel als het ooit nodig mocht zijn"

Welke behoefte heeft de inwoner bij het zelfstandig kunnen blijven functioneren?

Mensen willen graag zelfstandig kunnen wonen en werken, met bereikbare zorgvoorzieningen (huisarts en thuiszorg) en voorzieningen die helpen om fit te blijven (lichamelijk en geestelijk). Sociale netwerken zijn dan van belang als het gaat om het voorkomen of oplossen van problemen, maar burens zijn ook vaak al oud. Er is behoefte aan een centrale ontmoetingsplek in de eigen omgeving. Sociale contacten en een eigen netwerk wordt belangrijk gevonden. Mensen willen betrokken worden bij activiteiten in de eigen omgeving. Zij willen meer verbanden tussen doelgroepen ouderen en jeugd.

Een sterke wens is het om de toegang tot voorzieningen duidelijker, makkelijker en sneller te maken (regelgeving, protocol, formulieren), kleinschalig en in de eigen buurt. Daarbij is behoefte aan één contactpersoon, zodat niet alles opnieuw uitgelegd hoeft te worden. Stimuleer zelfredzaamheid en

eigen verantwoordelijkheid. (zowel inhoudelijk als financieel), maar vul 'aan of in' als het niet meer kan. PGB wordt vaak genoemd als behoefte. . Laat mensen zoveel mogelijk zelf doen. Lever maatwerk waar mogelijk, rekening houdend met situatie en eigen beleving. Heb respect voor de eigen manier van leven....
Boodschappendienst en klusjeshulpen zijn van belang om het zelfstandig wonen te bevorderen. Haal bestaande gezinsverbanden niet uit elkaar, bijvoorbeeld als het gaat om een opname in het verpleeghuis of verzorgingshuis

Hoe uit onze inwoner een vraag?

Mensen willen niet tot last zijn, dus stellen het vragen van hulp aan anderen zo lang mogelijk uit. Maak het daarom niet te moeilijk. Dat verhoogt de drempel nog meer. Als de nood hoog is, is snelheid van belang! Persoonlijk contact is belangrijk. Dingen gewoon vragen...intermenselijk contact. Niet betuttelen. Een interview is een goede methode om in gesprek te komen, maar het persoonlijk contact is het belangrijkste.

De uitkomsten, de rode draad

Er is behoefte aan duidelijkheid over de gevolgen van de decentralisaties voor onze inwoners. Duidelijkheid over de rol van de gemeente en het wijkgericht werken, de rol van het wijkteams, gebiedsmakelaars en welzijnswerkers.
Het onderhouden van sociale netwerken is van belang als het gaat om voorkomen of oplossen van problemen. Mantelzorg en ondersteuning door vrijwilligers is daarbij van wezenlijk belang.
Er is behoefte aan één aanspreekpunt; Een persoonlijk, intermenselijk contact verdient daarbij de voorkeur. Onze inwoners zijn op zoek naar eenvoudige en simpele oplossingen (drempels verlagen), in plaats van complexe en dure. Snelheid en maatwerk is heel belangrijk! Laat de inwoner niet continu verantwoording afleggen. Ook dat verlaagt de drempel voor mensen.
Om de eigen regie te versterken, worden vaak de eigen houding genoemd (PGB, flexibiliteit, bereidheid om te verhuizen) en het versterken van de eigen bereikbaarheid (auto/ (openbaar) vervoer, computer en –vaardigheden, telefoon). Dat geldt ook voor de inkoop van voorzieningen, die moet anders en kan veel goedkoper door het zelf te doen (beugel/rolstoel)
Inwoners hebben behoefte aan het behoud en de versterking van de huidige voorzieningen. Dan gaat het om zorg, huishoudelijke hulp en verzorgingshuizen. Maar ook over het behoud van sociale- en welzijnsactiviteiten (sporten, gemeenschapshuis, boodschappendienst, klusjeshulp, activiteiten en evenementen in eigen omgeving).
In noodsituaties moet snel hulp geleverd kunnen worden, dus behoud de alarmering. Inwoners willen best een steentje bijdragen, maar vinden dat de lasten naar draagkracht verdeeld moeten worden.

Het vervolg

Natuurlijk is al langer duidelijk dat gesprekken met onze inwoners van belang zijn, om een duidelijk beeld te krijgen van de behoefte die de samenleving heeft en om in te kunnen spelen op actuele informatie/vragen. Maar ook om duidelijk te hebben waarvoor onze inwoners verantwoordelijkheid voelen en welke initiatieven er al zijn opgestart. Welke kwaliteiten er al benut worden om de samenleving meer en beter vorm te geven. Daar horen we onderdeel van uit te maken, als netwerkpartner, die ook nog in staat is om te ondersteunen, faciliteren en te inspireren. Een interview is daarbij veel effectiever gebleken dan een enquête. Het interview is dan vooral een middel om in gesprek te komen met (groepen) inwoners, want het gesprek zorgt voor de noodzakelijke verbindingen en nieuwe netwerken. Het gesprek moet daarbij niet eenmalig en op sommige plekken gevoerd worden, maar continu en overal in onze gemeente, omdat zij voortdurend in beweging is. Daar ligt een belangrijke rol voor onze gebiedsmakelaars en de wijkteams. Zij zijn de thermometers die voortdurend in de samenleving aanwezig zijn om (groepen) mensen op weg te helpen, kansrijke initiatieven te ondersteunen, netwerken in te schakelen en mogelijke problemen te voorkomen.